

Prof. dr hab. Marek Zubik
Uniwersytet Warszawski
Wydział Prawa i Administracji
Instytut Nauk o Państwie i Prawie

Warszawa, dnia 24 października 2017 r.

Recenzja
osiągnięć naukowych i osiągnięć w zakresie opieki naukowej
Pani dr hab. Elżbiety Dyni (prof. nadzw. URz)
w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora

1. Recenzja została sporządzona w ramach czynności w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.; cyt. dalej jako „ustawa”) i dokumentów przygotowanych w myśl rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. poz. 1586 ze zm.). Kryterium oceny stanowił natomiast art. 26 ust. 1 tej ustawy.

2. **Osiągnięcia naukowe.** Pani dr hab. Elżbieta Dynia uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w 1999 r. W lutym tegoż roku została zatwierdzona uchwała o nadaniu tego stopnia, podjęta w 1998 r. Stopień doktora nauk prawnych uzyskała natomiast w 1981 r.

Bardzo wyraźnie rozwój działalności naukowej w całym tym okresie nie ma charakteru liniowego. Występują w nim - niekiedy wieloletnie - okresy, gdzie brak jest znaczących publikacji czy wystąpień podczas konferencji naukowych. Intensywność działalności zwiększyła się w okresie poprzedzającym uzyskanie stopnia doktora habilitowanego. Później działalność ta nosi już cechy systematyczności, szczególnie od pierwszej dekady XXI w.

Interesujące są poszczególne sfery zainteresowań Wnioskodawczynie. W autoreferacie wskazano tu takie jak: uznanie międzynarodowe państwa, ochrona praw człowieka, integracja europejska, międzynarodowe prawo karne, międzynarodowe prawo lotnicze i kosmiczne. Są to zagadnienia ważne i aktualne. Wybór tych sfer należy uznać za trafny.

W dorobku Pani dr hab. E. Dyni po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego znajdują się trzy monografie – poczynając od habilitacji (*Uznanie rządu w prawie międzynarodowym*, Lublin 1997), trzykrotnie wznawiana książka – *Integracja Europejska* (Warszawa 2003, 2004 i 2006) oraz najnowsza *Uznanie państwa w prawie międzynarodowym. Zarys problematyki* (Warszawa 2017). Bardzo charakterystyczne jest jednak, że w całości tego dorobku – w poszczególnych sferach zainteresowań - przeważają teksty drobne. Do tego typu publikacji zaliczyłbym również i te, które w autoreferacie zaliczone zostały do monografii, jako broszury. Teksty te mają bowiem rozmiary tradycyjnie wykorzystywane dla potrzeb przygotowania artykułów. W autoreferacie wykazano również kilkadziesiąt tekstów, opublikowanych przede wszystkim w książkach zbiorowych oraz ok. trzydzieści drobniejszych publikacji, głównie recenzji.

Ciekawym elementem dorobku naukowego są też prace zbiorowe, powstałe pod redakcją naukową Pani dr hab. E. Dyni. W autoreferacie wskazano 8 takich pozycji. Ich znaczenie związane jest m.in. z tym, że stanowią one dorobek wcześniejszych konferencji naukowych. Moją uwagę skupiły głównie cztery, których tematyka głównie związana była z prawem lotniczym.

Wnioskodawczynie wykazuje się też aktywnością w konferencjach i imprezach naukowych. W całym okresie swojej działalności uczestniczyła w ponad siedemdziesięciu imprezach naukowych. W prawie połowie przypadków uczestnictwo w konferencji wiązało się z wygłoszeniem referatu. Należy jednak podkreślić, że konferencje te odbywały się tylko i wyłącznie w kraju. Ten akurat kontekst dorobku należałoby uznać za słabszą stronę wniosku, zwłaszcza w kontekście głównych nurtów zainteresowań Pani dr hab. E. Dyni, które z natury rzeczy otwierają się na naukową współpracę międzynarodową.

W swoim dorobku Wnioskodawczyni ma również prowadzenie różnych zajęć – wykładów, seminariów i ćwiczeń – w ośrodkach akademickich Podkarpacia. Zaowocowało to z pewnością również dorobkiem w dziedzinie opieki naukowej, o czym jeszcze będzie mowa później.

Mając na względzie powyższe okoliczności, wydaje się, że dorobek naukowy Pani dr hab. E. Dyni, tak co do wielkości, jak i swojego ogólniejszego znaczenia, można ocenić jako spełniający kryterium przewidziane w ustawie dla potrzeb postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora.

3. Kierowanie zespołami badawczymi. Ten element oceny, który wymaga ustawa, wypada bardzo skromnie. O ile nie jest mniejszy od zakładanego przez prawodawcę, to z pewnością uznałbym go, co najwyżej, za spełniony w stopniu minimalnym. W autoreferacie brak jest jakiegokolwiek informacji o kierowaniu lub współkierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. W okresie trzydziestu lat objętych autoreferatem wskazano tylko odbycie jednego stażu zagranicznego (1987 r. USA) oraz jedną, kilkudniową wizytę studyjną (2012 r. Hiszpania). Jeszcze bardziej zaskakujący jest, szczególnie w kontekście głównej sfery zainteresowań naukowych, czyli prawa międzynarodowego publicznego oraz prawa europejskiego - brak aktywności w międzynarodowych zespołach badawczych. Nie w pełni przekonuje mnie, że ten mankament równoważy organizowanie w Polsce i to generalnie w ramach macierzystego ośrodka naukowego, konferencji o charakterze międzynarodowym. Niestety z autoreferatu nie daje się ustalić, jakie kryterium zadecydowało o uznaniu „międzynarodowości” tej, czy innej konferencji – współpraca z innym, zagranicznym ośrodkiem badawczym, łącznie z tworzeniem wspólnie komitetem naukowym, czy też tylko sam udział osoby zatrudnionej w zagranicznym ośrodku naukowym. Te elementy mogą znacząco zmienić ocenę doniosłości i znaczenia międzynarodowej konferencji.

Natomiast jestem skłonny postrzegać te oczywiste braki i niedomagania wniosku w kontekście charakteru, młodego cały czas, macierzystego ośrodka naukowego oraz specyfiki nauk prawnych, jako jednej z nauk społecznych. Nie bez

znaczenia dla ostatecznej oceny było dla mnie również – tym razem jako jednoznacznie pozytywne – angażowanie się Pani dr hab. E. Dyni w działalność redakcyjną czasopism naukowych. Tutaj wniosek wykazuje, na przestrzeni różnych lat działalności naukowej, członkostwo w komitetach naukowych czasopism, a także kierowanie takim komitetem – jeżeli dobrze odczytałem informacje z autoreferatu – „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Prawnicza”. Nie pomijałbym również znaczenia przewodniczenia – w latach 2000-2003 - Podkarpackiemu Regionalnemu Zespołowi do spraw Informacji i Edukacji Europejskiej. Chociaż w autoreferacie brak jest szerszego odniesienia się do działalności tego ciała, to jednak z pewnością wpisuje się to w działalność organizacyjno-naukową. Ważne jest również kierowanie jednostkami organizacyjnymi Wydziału. Chodzi mi tu głównie, choć nie jest to jedyna tego typu jednostka wskazana w autoreferacie, o kierowanie Zakładem Prawa Międzynarodowego i Wspólnot Europejskich.

4. Opieka naukowa. Pani dr hab. E. Dynia posiada znaczne osiągnięcia w opiece naukowej. Trzykrotnie pod Jej kierunkiem zostały wypromowane prace doktorskie. Kilkanaście razy w latach 2003-2016 była Recenzentką w przewodach doktorskich; dwukrotnie brała udział w pracach komisji habilitacyjnej, chociaż nigdy nie w charakterze recenzenta. Była również promotorem, bez mała, ośmiuset prac magisterskich i licencjackich. Łączyć to można z pewnością z dużym doświadczeniem dydaktycznym i popularyzatorskim Wnioskodawczyni, o czym już wspominałem wcześniej. Uważam ten ostatni element oceny za ważny i również doniosły społecznie.

5. Konkluzja. Mając świadomość, że poszczególne elementy dorobku wymaganego przez ustawę nie mógłbym w pełni ocenić jednakowo wysoko, to jednak biorąc pod uwagę całokształt dorobku i osiągnięć p. dr hab. Elżbiety Dyni, jestem skłonny przyjąć – choć nie bez wahania, że wniosek spełnia kryteria przewidziane w art. 26 ust. 1 ustawy i może być przedmiotem dalszego postępowania, zmierzającego do nadania tytułu naukowego profesora w zakresie nauk prawnych.